

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja L'Z Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Rozvíjanie finančnej gramotnosti na základných a stredných školách

Mgr. Danka Kapucianová
generálna riaditeľka
Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava

Názov vzdelávacieho programu: Rozvíjanie finančnej gramotnosti na základných a stredných školách

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Na základe priamej požiadavky Ministerstva školstva Slovenskej republiky začala v auguste 2009 realizovať priamoriadená rozpočtová organizácia Metodicko-pedagogické centrum Bratislava úlohu zabezpečenia finančného vzdelávania všetkých pedagogických zamestnancov s cieľom osvojenia danej problematiky, získania nevyhnutných poznatkov, schopností a predpokladov zabezpečenia implementácie Národného štandardu finančnej gramotnosti (ďalej NŠFG) verzia 1.0 do výchovnovzdelávacieho procesu na základných a stredných školách. Dňa 31. marca 2014 bol 7. poradou vedenia ministerstva, v súlade s úlohou B.1. uznesenia vlády SR č. 661 z 13. novembra 2013, schválený Národný štandard finančnej gramotnosti verzia 1.1., ktorá vyvolala nevyhnutnosť ponuky nového vzdelávacieho programu v danej oblasti. Potreba aktualizácie Národného štandardu finančnej gramotnosti vychádzala z neustále meniacich sa podmienok na finančnom trhu, keďže pôvodné znenie štandardu bolo vytvorené v roku 2008 a obsahovo ako aj terminologicky už nezodpovedalo požiadavkám finančného trhu a jeho nárokov na proces výchovy a vzdelávania na základných školách a stredných školách.

Národný štandard finančnej gramotnosti naznačuje, akými poznatkami, zručnosťami a skúsenosťami musia pedagogickí zamestnanci a žiaci disponovať, aby mohli nepretržite rozširovať svoje vedomosti o osobných financiách podľa toho, ako sa budú meniť ich zodpovednosti a príležitosti.

Vzdelávací program Rozvíjanie finančnej gramotnosti na základných a stredných školách vychádza z požiadaviek určených Národným štandardom finančnej gramotnosti verzia 1.1 a poskytuje účastníkom vzdelávania získanie vedomostí, zručností a schopností z problematiky riadenia osobných financií, ochrany spotrebiteľa a z oblasti celkového fungovania finančného trhu. Účastníci vzdelávania absolvujú vyučovacie hodiny náročného, avšak zároveň veľmi zaujímavého a prospešného finančného vzdelávania, ktoré vychádza zo schválenej metodiky implementácie kmeňového obsahu Národného štandardu finančnej gramotnosti. V rámci vzdelávania pedagogickí zamestnanci absolvujú zaujímavé prezentácie s aktivitami, ktoré môžu následne aplikovať vo výchovno-vzdelávacom procese na základných a stredných školách (ďalej ZŠ a SŠ).

Problematika výchovy a vzdelávania na podporu rozvoja finančnej gramotnosti je v rozsahu uvedenom v NŠFG povinnou súčasťou základného a stredného vzdelávania. Preto vzdelávací program je určený všetkým pedagogickým zamestnancom na základných a stredných školách za účelom rozšírenia a prehĺbenia odborných vedomostí a rozvoja ich pedagogických schopností pri implementácii požiadaviek Národného štandardu do výchovnovzdelávacieho procesu na základných a stredných školách. Prehĺbenie vedomostí a zručností v danej problematike využijú pedagogickí zamestnanci vo vyučovaní všetkých vyučovacích predmetov primerane k ich obsahu. Vzdelávací program prispeje k zvýšeniu odbornosti a kvality finančného vzdelávania na základných a stredných školách.

Druh kontinuálneho vzdelávania:

aktualizačné vzdelávanie

Forma kontinuálneho vzdelávania:

Kombinovaná forma – prezenčná forma 36 hodín a dištančná forma 14 hodín.

Ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ:

Rozvíjať profesijné kompetencie pedagogických zamestnancov základných a stredných škôl v oblasti finančnej výchovy zameranej na efektívne riadenie osobných financií s cieľom zvýšenia úrovne finančnej gramotnosti vlastnej a sprostredkovane zvýšenia finančnej gramotnosti žiakov ZŠ a SŠ. Zdokonaľovať profesijné kompetencie potrebné na sprostredkovanie aktuálnych informácií z problematiky finančnej gramotnosti využiteľné pri výkone pedagogickej činnosti na základných a stredných školách.

Špecifické ciele:

- Rozvíjať schopnosť posúdiť význam trvalých životných hodnôt, vplyv peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanoviť životné priority a východiská zabezpečenia životných potrieb.
- Rozšíriť spôsobilosť používať spoľahlivé informácie a rozhodovacie procesy v osobných financiách.
- Prehĺbiť schopnosť porozumieť a orientovať sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny. Vyhodnocovať vzťah práce a osobného príjmu.
- Rozvíjať zručnosť organizovať osobné financie a používať rozpočet na riadenie hotovosti.
- Aplikovať rôzne investičné stratégie, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.
- Rozvíjať spôsobilosť používať primerané stratégie riadenia rizík.
- Rozšíriť schopnosť pracovať s metodikou implementácie cieľových a čiastkových kompetencií vo finančnej gramotnosti.
- Prehĺbiť schopnosť osvojiť si a sprostredkovať poznatky z oblasti finančného trhu a manažmentu osobných financií.
- Rozvíjať kompetencie aplikovať získané poznatky a zručnosti z finančnej oblasti do výchovno-vzdelávacieho procesu.
- Rozšíriť zručnosť upraviť učebné osnovy o témy z oblasti finančnej gramotnosti.

Obsah vzdelávacieho programu:

Tematický celok 1: Úvod do problematiky

Tematický celok 2: Človek vo sfére peňazí

Tematický celok 3: Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb

Tematický celok 4: Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Tematický celok 5: Úver a dlh

Tematický celok 6: Sporenie a investovanie

Tematický celok 7: Riadenie rizika a poistenie

Tematický celok 8: Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Tematický celok 9: Implementácia NŠFG do edukačného procesu

Tematický celok 1: Úvod do problematiky	Forma	Časový rozsah
– Čo je finančná gramotnosť a prečo sa jej venuje pozornosť – NŠFG a genéza jeho vzniku – Implementácia úloh a požiadaviek NŠFG do výchovnovzdelávacieho procesu na ZŠ a SŠ	prezenčná	3

Tematický celok 2: Človek vo sfére peňazí	Forma	Časový rozsah
<ul style="list-style-type: none"> – Trvalé životné hodnoty a vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia (teoretický vstup a praktická aktivita). – Hodnota ľudskej práce a peňazí ako jeden z prostriedkov jej vyjadrenia. – Etická súvislosť medzi bohatstvom a chudobou. – Čo znamená žiť hospodárne (teoretický vstup a praktická aktivita). 	prezenčná	3
Tematický celok 3: Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb	Forma	Časový rozsah
<ul style="list-style-type: none"> – Poznanie osobných, rodinných a spoločenských potrieb. – Problematika zabezpečovania životných (ekonomických potrieb) jednotlivca a rodiny (teoretický vstup a praktická aktivita). – Zhodnotenie vzdelanostných a pracovných predpokladov z hľadiska uspokojovania životných potrieb. – Identifikácia zdrojov osobných príjmov. – Faktory ovplyvňujúce výšku čistej mzdy. 	prezenčná	6
Tematický celok 4: Plánovanie a hospodárenie s peniazmi	Forma	Časový rozsah
<ul style="list-style-type: none"> – Osobný finančný plán. – Systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov. – Spôsoby používania rôznych metód platenia. – Spotrebiteľské zručnosti pri rozhodovaní o nákupe. – Filantropia (teoretický vstup a praktická aktivita). – Účel a dôležitosť poslednej vôle. 	prezenčná	6
Tematický celok 5: Úver a dlh	Forma	Časový rozsah
<ul style="list-style-type: none"> – Náklady a prínosy jednotlivých typov úverov. – Účel informácií o úverovej schopnosti a oprávnenia žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti. – Spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením alebo ako ich zvládnuť. – Základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebných úverov. 	prezenčná	4
Tematický celok 6: Sporenie a investovanie	Forma	Časový rozsah
<ul style="list-style-type: none"> – Sporenie ako prostriedok prispievania k finančnej prosperite. – Budovanie majetku investovaním a pomoc pri plnení finančných cieľov. – Zhodnocovanie investičných alternatív. – Spôsob nákupu a predaja investícií. – Vplyv daní na návratnosť investícií. – Spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi. 	prezenčná	4

Tematický celok 7: Riadenie rizika a poistenie	Forma	Časový rozsah
<ul style="list-style-type: none"> – Pojem riziko, základné druhy rizík a základné metódy riadenia rizík. – Vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny. – Systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby. – Rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením. Povinné a nepovinné druhy verejného poistenia. Zdravotné poistenie a sociálne poistenie a v rámci neho nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti. – V rámci súkromného poistenia – podstata a význam poistenia majetku, zodpovednosti za spôsobené škody, úrazového a životného poistenia. 	prezenčná	4

Tematický celok 8: Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí	Forma	Časový rozsah
<ul style="list-style-type: none"> – Zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia. – Vyhodnotenie informácií z rozmanitých zdrojov, . – Kontrola osobných informácií. – Prijímanie finančných rozhodnutí zvažovaním alternatív a dôsledkov, (teoretický vstup a praktická aktivita).. – Vypracovanie komunikačných stratégií na diskusiu o finančných záležitostiach. – Hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov, (teoretický vstup a praktická aktivita).. 	prezenčná	6

Tematický celok 9: Implementácia NŠFG do edukačného procesu	Forma	Časový rozsah
<p>Výstup dištančnej formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Zapracovanie tém NŠFG do obsahového a výkonového štandardu učebnej osnovy vyučovacieho predmetu účastníka - doplnenie učebných osnov vyučovacieho predmetu účastníka o témy z NŠFG. Formát A 4 v rozsahu učebných osnov vyučovacieho predmetu. 	dištančná	14

Profil absolventa:

Absolvent vzdelávacieho programu Rozvíjanie finančnej gramotnosti na základných a stredných školách bude disponovať aktuálnymi odbornými vedomosťami z oblasti efektívneho riadenia osobných financií a základnou orientáciou na finančnom trhu, ktoré využije pri implementácii úloh a požiadaviek Národného štandardu do výchovnovzdelávacieho procesu na základných a stredných školách.

Rozsah vzdelávacieho programu:

50 hodín, z toho 36 hodín prezenčne a 14 hodín dištančnou formou.

Trvanie vzdelávacieho programu:

najviac 10 mesiacov.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Bližšie určená kategória a podkategória pedagogických zamestnancov, kariérový stupeň, kariérová pozícia:

Kategória:

- učiteľ
- majster odbornej výchovy

Podkategória:

- učiteľ pre primárne vzdelávanie (učiteľ prvého stupňa základnej školy),
- učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy),
- učiteľ pre úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy),
- učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie.

Kariérový stupeň:

- samostatný pedagogický zamestnanec,
- pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou,
- pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou.

Vyučovaci predmet: -

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie

Program kontinuálneho vzdelávania je určený pre kategóriu učiteľa v uvedených podkategóriách a majstra odbornej výchovy, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady v súlade s vyhláškou MŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorí majú absolvovaných aspoň šesť mesiacov pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 9 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Na kontinuálne vzdelávanie **nemôže** byť zaradený pedagogický zamestnanec, ktorý je absolventom vzdelávacieho programu Finančná gramotnosť alebo Finančná gramotnosť do škôl.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

Na kontinuálne vzdelávanie bude zaradený každý pedagogický zamestnanec spĺňajúci podmienky na zaradenie na základe písomnej prihlášky. Správnosť v prihláške uvedených údajov a zaradenie pedagogického zamestnanca do príslušnej kategórie, podkategórie a kariérového stupňa potvrdzuje riaditeľ školy, riaditeľovi školy potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ.

Ak riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do príslušnej kategórie, podkategórie a kariérového stupňa, oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca posúdi poskytovateľ na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania:

Aktualizačné vzdelávanie končí prezentáciou pred lektorom a účastníkmi kontinuálneho vzdelávania.

Požiadavky na ukončovanie vzdelávania:

1. 80% - ná osobná účasť na prezenčnej forme štúdia.
2. Vypracovanie úlohy z dištančnej formy vzdelávania.
3. Záverečná prezentácia vypracovaná v programe MS PowerPoint, ktorej obsahom je metodicky spracovaná aktivita z vybranej témy obsahu vzdelávacieho programu využiteľná v edukačnom procese v rozsahu 10 – 15 snímok.

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Personálne zabezpečenie – garant a lektori vzdelávania

Garant: Ing. Zdenka Kovalčíková, učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie pre odborné ekonomické predmety s druhou atestáciou (Metodicko-pedagogické centrum, regionálne pracovisko, Ševčenkova 11, 850 05 Bratislava). Garant spĺňa požiadavky § 43 ods. 4 a 5 zákona č. 317/2009 Z. z v znení neskorších predpisov.

Lektori: Učiteľia pre kontinuálne vzdelávanie, vysokoškolskí učiteľia, učiteľia s najmenej 6 ročnou praxou v oblasti vzdelávania a skúsení odborníci s lektorskou praxou v oblasti finančného a ekonomického vzdelávania a odborníci z komerčnej praxe.. Lektori musia spĺňať podmienky Čl. 2 bodu 12 Smernice 18/2009-R.

Finančne, materiálne, technické a informačné zabezpečenie

Náklady spojené so vzdelávaním budú hradené z finančných prostriedkov Národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov z prostriedkov rozpočtu MPC.

Cestovné náhrady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne zabezpečenie:

Prezentačné vybavenie: notebook s pripojením na internet, dataprojektor, učebné zdroje: študijné texty. Vzdelávanie (prezenčná časť) sa bude realizovať v priestoroch regionálnych pracovísk Metodicko - pedagogických centier, v učebniach kontinuálneho vzdelávania.

Návrh počtu kreditov:

Spolu 12 kreditov,

10 kreditov za rozsah vzdelávania a 2 kredity za spôsob ukončenia vzdelávania.